

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	071 – Облік і оподаткування	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Мардус Наталія Юріївна, nat_ua@ukr.net

Доктор економічних наук, доцент, професор кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи (НТУ «ХПІ») Авторка понад 200 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Управлінський аудит», «Аудит», «Організація і методика аудиту», «Вступ до спеціальності».

Загальна інформація про курс

Анотація	Курс охоплює теоретичні знання та практичні навички щодо навичок організації і методики проведення аудиту, організації роботи аудиторської фірми і праці аудиторів		
Цілі курсу	Сформувати у студентів навички щодо організації і проведення незалежної аудиторської перевірки фінансової звітності підприємств, організацій та надання інших видів аудиторських послуг.		
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит		
Семестр	2		

Обсяг (кредити) / Тип курсу	4 / професійна підготовка, вибіркова	Лекції (години)	32	Практичні заняття (години)	16	Самостійна робота (години)	72
-----------------------------	--------------------------------------	-----------------	----	----------------------------	----	----------------------------	----

Програмні компетентності	ЗК11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	СК 03	Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
	СК 06	Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.
	СК 09	Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування
	СК 1.3 СК 2.3	Здатність збирати, обробляти та інтерпретувати кількісно і якісно дані з різних джерел при проведенні аудиту Здатність здійснювати прогнозування розвитку бізнес-структур на основі обліково-аналітичних даних

Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР 02	Знати теорію, методикау і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.
ПР 11	Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.
ПР 12	Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.
ПР 13	Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.
ПР 1.3	Вміти використовувати організаційні та методичні підходи до організації та проведення аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання

Теми що розглядаються:

Тема 1. Предмет, метод і об'єкти організації та методикау аудиту.

Тема 2. Організація діяльності і контроль якості роботи аудиторської фірми і праці аудиторів.

Тема 3. Організація процесу аудиторської перевірки фінансової звітності та її інформаційного забезпечення.

Тема 4. Аудит установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства.

Тема 5. Аудиторська перевірка необоротних активів та інвестицій.

Тема 6. Контроль аудитором грошових коштів і дебіторської заборгованості.

Тема 7. Аудит запасів і незавершеного будівництва.

Тема 8. Аудиторський контроль праці та її оплати.

Тема 9. Аудит довгострокових і короткострокових зобов'язань.

Тема 10. Аудит витрат і собівартості продукції.

Тема 11. Аудит формування доходів і фінансових результатів.

Тема 12. Аудиторська перевірка податкових розрахунків і платежів.

Тема 13. Завершення аудиторської перевірки та узагальнення результатів аудиту фінансової звітності.

Тема 14. Особливості завдань з погляду фінансової звітності, спеціальних видів аудиту та аудиторських послуг.

Тема 15. Внутрішній аудит суб'єктів підприємницької діяльності.

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі іспиту з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Поточна контрольна робота		Індивідуальне завдання (Р)	Тестування на практичних заняттях	Іспит	Максимальна сума
№1	№2				
0-15	0-15	0-15	0-25	0-30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали

(табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Націо- нальна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.

1	2	3	4	5
64-74	D	Задовільно	<p>- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування;</p> <p>- вміння вирішувати прості практичні задачі.</p>	<p>Невміння давати аргументовані відповіді на запитання;</p> <p>- невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки;</p> <p>- невміння вирішувати складні практичні задачі.</p>
60-63	E	Задовільно	<p>- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля,</p> <p>- вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.</p>	<p>Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля;</p> <p>- невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку;</p> <p>- невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач</p>
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	<p>Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.</p>	<p>Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля;</p> <p>- істотні помилки у відповідях на запитання;</p> <p>- невміння розв'язувати прості практичні задачі.</p>
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	<p>- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля;</p> <p>- істотні помилки у відповідях на запитання;</p> <p>- незнання основних фундаментальних положень;</p> <p>- невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач</p>

Базова:

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 9, ст.50)// Урядовий кур'єр від 14.02.2018 № 31.
2. Конспект лекцій з курсу "Організація і методика аудиту" : для студ. денної і заочної форми навч. екон. спец. / уклад.: Ю. Н. Мардус; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – 127 с.
3. Методичні вказівки до виконання індивідуальної роботи з курсу "Організація і методика аудиту" : для студ. денної та заочної форм навч. екон. спец. / уклад.: Н. Ю. Мардус ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – 53 с.
4. Методичні вказівки щодо забезпечення самостійної роботи з курсу "Організація і методика аудиту" : для студ. денної і заочної форми навч. економ. спец. / уклад.: Н. Ю. Мардус,; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – 34 с.
5. Мардус Н. Ю. Сучасні тенденції організації аудиту / Н. Ю. Мардус // Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами 3-ї Всеукраїнської наук.-практ. конф., 28-29 березня 2019 р. – Дніпро : НМетАУ, 2019. – Ч. 1. – С. 602-605.
6. Мардус Н. Ю. Правові засади аудиту фінансової звітності / Н. Ю. Мардус // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : тези доп. 29-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2021, [18-20 травня 2021 р.] : у 5 ч. Ч. 3 / ред. Є. І. Сокол. – Харків : Планета-Прінт, 2021. – С. 134.
7. Мардус Н. Ю. Підвищення якості внутрішнього аудиту як елементу системи управління підприємством / Н. Ю. Мардус // Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукраїнської наук.-практ. конф., 30-31 березня 2017 р. – Дніпро : НМетАУ, 2017. – С. 371-375.
8. Мардус Н. Ю. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності підприємства за результатами складання і аудиту фінансової звітності [Електронний ресурс] / Н. Ю. Мардус, Є. А. Чумак, М. Д. Багарян // Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір : матеріали наук.-метод. Інтернет-конф., 25 березня 2021 р. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 3 с.
сайт, де вони розташовані: <http://repository.kpi.kharkov.ua/>

Допоміжна:

9. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
10. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 №436 (останні зміни N 4498-VI (4498-17) від 13.03.2012)
11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України: Затв. Постановою Верховної Ради України від 16.08.1999р.
12. Бутинець Ф.Ф., Давидюк Т.В., Малюга Н.М., Чижевська Л.В. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця;

2-е вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 480 с. (бібліотека кафедри ЕАтаО)

13. Мардус Н. Ю. Обліково-аналітичне забезпечення управління прибутковістю підприємства / Н. Ю. Мардус, А. Панасенко, В. Е. о. Асадов // Трансформація податкової та обліково-аналітичної систем в контексті сучасних кризових явищ = Transformation of the tax and accounting and analytical systems in the context of modern crisis phenomena : матеріали Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф., 20 травня 2021 р. – Чернівці : Технодрук, 2021. – С. 195-198.

14. Мардус Н. Ю. Основні принципи облікової політики підприємства / Н. Ю. Мардус // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2017" : тр. 13-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2017 р. – Харків : НТУ "ХП", 2017. – С. 29-30.

15. Згурська С.Й. Суттєвість в аудиті фінансової звітності: досвід застосування найкращих європейських практик. Аудитор України. 2019. № 11. С. 14—21.

16. Мардус Н. Ю. Вивчення перспектив розвитку аудиту в Україні / Н. Ю. Мардус // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : наук. вид. : тези доп. 25-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2017, [17-19 травня 2017 р.] : у 4 ч. Ч. 3 / ред. Є. І. Сокол. – Харків : НТУ "ХП", 2017. – С. 223.

17. Згурська С.Й. Суттєвість в аудиті фінзвітності: найкращі практики застосування та документування. Аудитор України. 2020. № 1—2. С. 10—21.

18. Мардус Н. Ю. Особливості організації і методики аудиту облікової політики підприємства / Н. Ю. ардус // Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітнянські аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами 2-ї Всеукраїнської наук.-практ. конф., 29-30 березня 2018 р. – Дніпро : НМетАУ, 2018. – С. 369-372.

19. Мардус Н. Ю. Удосконалення організації обліку і аналізу прибутку підприємства як запорука ефективності управлінських рішень / Н. Ю. Мардус, Х. П. Єлізарова // Матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. "Функціонування економічних систем в умовах постіндустріального розвитку", 22-25 жовтня 2015 р. – Харків : УПА, 2015. – С. 281-284.

20. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль : навч. посіб. / [Л.В.Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук]. - К. : ЦУЛ, 2014. - 496 с.

21. Мардус Н. Ю. Особливості організації обліку і аудиту фінансової звітності підприємства / Н. Ю. Мардус // Проблеми підвищення якості системи обліку, аналізу, аудиту й оподаткування в сучасних умовах господарювання : матеріали Всеукр. інтернет-конф., 18 травня 2018 р. Миколаїв : МНАУ, 2018. С. 36-38.

22. Коваль, М. І. Аудит. Організація і методика аудиту : опорний курс лекцій / М. І. Коваль, О. В. Михайленко. - К. : Персонал, 2014. - 222 с.

23. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті : навч. посіб./ [Сметанко О. В., Бурдюг Н. В., Горбачьов В. О. та ін.]. - К. : ЦУЛ, 2013. - 456 с.

24. Губарик О.М., Макуха К.О. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Баланс. 2016. № 14. С.932–936.

25. Мардус Н. Ю. Сучасні проблеми обліку, аудиту і аналізу прибутку підприємства / Н. Ю. Мардус, І. Ю. Біляєва // Дослідження та оптимізація

економічних процесів "Оптимум–2016" : тр. 12-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2016 р. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – С. 3-4.

26. Мардус Н. Ю. Розуміння фінансових результатів у обліку і аудиті / Н. Ю. Мардус, А. Ю. Вакула // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2018" : тр. 14-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 5-7 грудня 2018 р. / ред.: Т. В. Давидюк, Є. М. Строков. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – С. 41-44.

27. Мардус Н. Ю. Теоретичні аспекти організації аудиту готельно-ресторанної справи / Н. Ю. Мардус // Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали 3-ї Всеукр. наук.-практ. конф., 26 жовтня 2018 р. – Полтава : ПДАА, 2018. – С. 319-320.

28. Мардус Н. Ю. Основні аспекти обліку і аудиту готової продукції та аналізу її реалізації [Електронний ресурс] / Н. Ю. Мардус, А. П. Будьона // Стратегічно-інноваційний розвиток суб'єктів економічної системи в умовах глобалізації : зб. тез наук. робіт 4-ї Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 5-7 листопада 2019 р. = Strategically-innovative development of the subjects of the economic system in the conditions of globalization : coll. of abstr. of sci. works of 4th Intern. Sci. and Practical Internet Conf., November 5-7, 2019. Кременчук, 2019. – С. 88-90.

29. Мардус Н. Ю. Внутрішній аудит та особливості його розвитку в Україні / Н. Ю. Мардус, О. О. Фальченко // Розвиток обліку та аудиту як основи інформаційно-аналітичної системи підприємств : кол. монографія / ред. С. А. Мехович [та ін.]. – Харків : НТУ "ХПІ", 2011. – С. 181-194.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3 – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Фінансовий аналіз	Переддипломна практика
Організація бухгалтерського обліку	Атестація
Управлінські інформаційні системи в обліку, аналізі та аудиті	
Оподаткування суб'єктів господарювання	
Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами	

Провідний лектор: проф. Мардус Н.Ю.
(посада, звання, ПІБ)

(підпис)